

Ocell migrador

En la seua forma més externa, en el seu argument, *Una altra vida, encara*, de Theodor Kallifatides és una manera de tornar a Grècia, enmig de l'enorme crisi i empobriment de 2015, i una manera controvertida de tornar a escriure en grec, llengua primera de Kallifatides.

Un escriptor de setanta-cinc anys, després d'una carrera professional notable escrivint en suec, es troba en dic sec, en bloqueig permanent. No sap, no pot escriure més. El llibre, que comença pel bloqueig, com un peix que es mossega la cua, és la narració molt sincera, senzilla, delicada, d'aquesta manera de poder tornar a escriure de nou, de tornar a les coses elementals, primeres.

Al seu "cau de llops", el despatx enlairat on va parir tota la seua obra narrativa, l'autor no aconsegueix d'escriure una ratlla darrere l'altra amb fluència. Dit poèticament, a l'escriptor se li asseca la déu de l'escriptura. No pot escriure més i tampoc no sembla que tingui gaires coses a dir. Llavors comença l'acció poètica: ven el seu despatx, comença un viatge a la seua Grècia natal, al seu poble, al carrer on va nàixer, per bé que sempre no es pot tornar pas al seu país, tot ha canviat.

Llegint-lo, allò que em sembla més suggestiu en les subtils convocatges que el llibre transita, és la capacitat de diàleg sincer amb si mateix, amb els altres. El jo narra-

SI LES METÀFORES
EXPLIQUEN ELS LLIBRES,
AQUESTA ÉS CLARA: EL NARRADOR
ES VEU COM UN OCELL MIGRADOR

tiu és un home savi que es dibuixa a si mateix amb una identitat poc conflictiva, emigrant, benhumorat, poc donat a solemnitats, content del seu viure, que ha de fer les paus amb el seu passat, un home que està casat amb una dona però que no viuen simbiòticament –retinguin la paraula–: cadascú fa el que creu i estima l'altre en la seua diferència.

És llàstima que no puguem llegir-lo en grec perquè en sentiríem

un plaer més gran. Ell també se sent estranger al seu país –a Atenes– perquè ningú li parla en grec, com a turista.

Un pòsit elemental de doctrina socialdemòcrata es troba en el solatge del llibre. Cap pedanteria, cap forma d'esgarip. Una gran claredat en l'expressió de l'idioma que deu nàixer de les grans dificultats que ha hagut d'encarar en el procés primer d'escriure en suec, i després en grec, gràcies a un homenatge senzill que li fan uns professors i uns estudiants grecs en recorda els seus ulls curiosos. Gràcies a Èsquil.

La conclusió és molt senzilla: "Quan saps el que vols dir, ho pots dir en totes les llengües que saps. En totes les llengües, també, pots callar. Però quan no tens res a dir, ho dius millor en la teua llengua materna".

Si és veritat que les metàfores expliquen els llibres, la darrera metàfora és clara: es veu a si mateix com un ocell migrador que havia vist a Gotland, que havia perdut l'esbart, però no el rumb. L'ocell migrador que malgrat ha perdut el seu grup, la seua colla, però "que em va retornar a la meua llengua, l'única pàtria que em quedava i l'única que no em feriria."